

Ouwe kranten

Bij WHAM lusten we er wel pap van, bij wijze van spreken dan. Maar we smullen van allerlei berichten over Alphen die we in oude kranten vinden. Onze krantenknippers Henk, Jan en Johan zorgen dat ook in de toekomst mensen deze berichten over Alphen terug kunnen vinden. In de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag zijn bijna alle Nederlandse kranten bewaard. Veel van die kranten zijn via internet te doorzoeken en je staat er versteld van wat je dan over ons oude dorpje leest. Om u mee te laten genieten beginnen we een nieuwe rubriek onder de titel: **Ouw nejs**.

Alphen.
— J.l. Vrijdag bracht St. Nicolaas een bezoek aan de openbare school alhier. Aan de Schans werd de Heilige Man door de schoolkinderen afgehaald. De harmonie verleende haar medewerking en onder de vroolijke tonen der muziek werd in optocht naar de school getrokken, waar St. Nicolaas werd toegesproken door het hoofd der school.
Hierna werden rijke versnaperingen uitgedeeld. Menig louk tooneeltje werd afgespeeld.
Dank aan allen, die hebben medegewerkt om dit feest zoo prachtig te doen slagen, bijzonder aan de harmonie, voor haar geheel belangelooze medewerking.

nog geen 3 weken van klompzetten vooraf aan de geschenkdag: Sint ging op zijn verjaardag recht op zijn doel af: de kinderen van de (toen nog openbare) school. Ongetwijfeld zijn er nog mensen die weten hoe het was, de tijd rond sinterklaas in Alphen. Wie schrijft zijn herinneringen voor ons op? Wij zorgen dat ze bewaard blijven.

Dit stukje vonden we in de krant "De Waalbode" van 10-12-1924.

Binnenkort wordt de Sint weer in Alphen ingehaald. Niet meer aan de Schans, want hij komt al jaren met een mooie boot aan bij de loswal bij het oude Avios-terrein. We zijn 86 jaar verder in de tijd, maar nog steeds is er een harmonie of fanfare die een dergelijk intocht tot een ware optocht weet te maken met "vroolijke tonen".

Denk niet dat Sinterklaas in Alphen in 1924 'over de datum' was: 5 december was op een vrijdag! Maar in 1924 gingen er

Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas

p/a Greffelingsestraat 23
6626 AN ALPHEN (Gld)

Elke donderdagavond in Dorpshuis
de Hucht van 20.00 tot 22.00 uur

CVB Bank 91.84.97.752
KvK nr. 11069033

Johan de Jong	tel. 56 1557
Ben van Dijk	tel. 56 1942
Jan van der Voort	tel. 56 1632
Adrie van Hoogstraten	tel. 56 2425

email: wham@alphenaandemaas.com
www.alphenaandemaas.com

Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas Nieuwsbrief

November 2010

Kalenderfoto november

Op de oude interieurfoto's van de kerk zijn houten communiebanken te zien. Bij de bouw van de nieuwe kerk werden de communiebanken geschonken door de parochianen. Menig Alphenaar kan zich nog herinneren hoe daar voor het ontvangen van de H. Communie op een harde, marmeren bank geknield werd. Met de handen onder een laken moest worden afgewacht tot de priester langskwam. Dan moest met de ogen dicht de tong worden uitgestoken. De priester legde daar de hostie op. Daarna verliet men de communiebank.

Midden tussen de twee communiebanken stond een hek, zoals te zien is op onze kalenderfoto van de maand november.

Op beide hekken was een hert te zien, in gesloten toestand vormden de hekken in het midden de afbeelding van een bron. In het hek was de spreuk te lezen: ZOALS EEN HERT VERLANGT NAAR DE BRON, ZO VERLANGT MIJNE ZIEL NAAR GOD.

In de zestiger jaren is het priesterkoor opgehoogd en kwam er een altaartafel, waarachter de priester naar de gelovigen gericht de mis deed.

De communiebanken en het hekwerk zijn toen verdwenen. Ooit werd het hek met de spreuk nog gesignaleerd in de Kloostertaveerne van Jochems in Batenburg. Wie weet waar het zich thans bevindt, mag het zeggen.....

De pastoor helemaal rechts op de foto is W.G. Peters, die in Alphen pastoor was van 1924 tot 1947. Meer informatie over hem en over andere priesters die in Alphen werkzaam waren, kunt u vinden in de rubriek Religie op www.alphenaandemaas.com.

Noodschuurtjes (1)

Tot de oudste gebouwen van ons dorp horen zeker de dijkmagazijntjes, zoals de noodschuren officieel heten. Na de watersnood van 1861 (in februari 150 jaar geleden) besloot men vluchtheuvels aan te gaan leggen, waar mens en dier een veilige plek zou kunnen vinden bij hoog water.

In 1863 werd door de gemeenteraad het besluit genomen om in Alphen 3 en in Altforst 1 vluchtheuvel op te werpen. Altforst, als laaggelegen woonkern, kreeg een vluchtheuvel met daarop een schuur die als onderkomen kon dienen.

Van de 3 vluchtheuvels van Alphen zijn er 2 nog goed terug te herkennen in een verhoging van de dijk op die plaats: op de Greffelingsdijk bij nr. 16 en op de Kerkdijk bij nr. 14.

De vluchtheuvel op Moordhuizen, bij Doorbraakdijk 10, was voor de dijkverzwaring nog wel een duidelijk breder deel van de dijk. Na de dijkverzwaring is dit niet meer te zien.

Uitgebreid komt in de gemeenteboeken de financieel slechte toestand van de gemeente in die tijd ter tafel als het gaat over de kosten van deze noodzakelijk geachte voorzieningen. Uiteindelijk komt pas in jan. 1864 de subsidietoezegging van Zijne Majesteit de Koning, waarna de aanbesteding kan volgen. Als ophoogmateriaal wordt de klei uit weilanden, boomgaarden en "moerassen" van de boeren die er in de buurt woonden gebruikt. Daarbij blijkt dat de grond op Moordhuizen 20 cent per vierkante el waard is, tegen 30 cent voor dezelfde hoeveelheid grond op Greffeling of aan de Kerkdijk! Een aantal arbeiders uit Maasbommel werkten op Greffeling, Alphenaren wierpen de vluchtheuvels aan de Kerkdijk en op Moordhuizen op.

Op 3 juli 1866 komt er van het polderdistrict een verzoek binnen bij de Raad om toestemming voor het bouwen van een schuur voor materialen.

Dit gebouw komt waar het nu nog staat, naast de Kerkdijk, tegenover nr. 14.

(wordt vervolgd)

Zoekplaatje Oude boeren

Deze foto van twee oude boeren vonden wij in de dia collectie van het dorpshuis.

Wie herkent ze en maakt weer een zoekplaatje compleet?

Nog geen oplossing zoekplaatje Geslaagd?

Piet van Rossum was de enige die ons met behulp van de WHAM-brillen wat namen wist te noemen van de foto in onze nieuwsbrief van september.

Met de nodige reserves kwam hij tot de volgende opsomming:

2. Martien Walraven (uit Leeuwen)
5. Piet (zoon van Christ) van Rossum
9. Coby van Rossum
10. Antoon de Leeuw

Op onze website is deze foto zonder bril groot en duidelijk te zien, misschien levert het nog wat aanvullingen op, maar we danken Piet voor de moeite die hij nam om het ons te komen vertellen!